

beschadigingen van de vrucht die zich als aangeboren afwijkingen openbaren.

Alles tezamen bestaat er dus voldoende reden om de aanbeveling van collega VAN DEE, elke zwangere in het begin van de graviditeit te vaccineren met twee doses entstof, toegediend met een tussenpoos van vier weken, te ondersteunen. Een derde injectie zou dunkt mij zonder bezwaar na zes maanden kunnen volgen.

Toch is de door collega VAN DEE beschreven waarneming niet overtuigend. De kans, dat een 32-jarige vrouw met enkele kinderen reeds een natuurlijke immuniteit tegen alle drie typen van het virus bezit, is ten minste 50 pct. Anderzijds moet men de indicatie tot enting niet uitsluitend baseren op de uitslag van een onderzoek naar immuunstoffen, want:

ten eerste mag de inenting als geheel ongevaarlijk worden beschouwd en betekent stimulering van een reeds bestaande natuurlijke immuniteit van de moeder waarschijnlijk een voordeel voor de jonggeborene, die wellicht met een grotere hoeveelheid passief verkregen immuunstoffen ter wereld komt;

ten tweede is een serologisch onderzoek bewerkelijker en kostbaarder (ook al krijgt de inzendende arts misschien geen rekening gepresenteerd) dan een poliomyelitisvaccinatie, die men hierdoor slechts in een deel der gevallen — wanneer immuniteit tegen alle drie typen bestaat — zou kunnen uitsparen;

ten derde gaat er tijd verloren.

Dat vaccinatie van de zwangere ook nog ten goede komt aan de pasgeborene in de eerste levensmaanden lijkt waarschijnlijk, maar het is nog niet aangetoond. Zeer terecht vermeldt collega VAN DEE de waarnemingen van (paralytische) poliomyelitis bij kinderen in het eerste levenshalfjaar, al is de ziektefrequentie bij deze lager dan bij oudere zuigelingen en vooral kleuters.

Over het meest wenselijke tijdstip van inenting van zuigelingen tegen poliomyelitis kan nog geen definitief oordeel worden gegeven. Het lijkt verantwoord, voorlopig de leeftijd van omstreeks drie maanden aan te houden. Een moeilijkheid is echter, dat omstreeks dit tijdstip ook de vaccinatie tegen pokken, difterie en kinkhoest kan worden aanbevolen. Een keuze, dat wil zeggen een compromis, is bij eerbiediging van de tussen de onderscheiden inentingingen gewenste spatieëring onvermijdelijk.

De laatste opmerking van collega VAN DEE, over vergelijking van vaccins (fabrikaten?) op antistofvorming behoeft nog enig commentaar. Elk fabrikaat kent oogsten („batches”) van onderling variërende kwaliteit. Bovendien zou een vergelijking mede moeten steunen op grote reeksen van onderzoeken onder overeenkomstige omstandigheden. Om deze redenen is het vellen van een vergelijkend waardeoordeel over fabrikaten een zaak, die op veel bredere basis dient te geschieden dan collega VAN DEE aanbeveelt. Een vaccinstandaard die als grondslag zou kunnen dienen voor een maatstaf van de kwaliteit, is helaas nog niet bereikbaar.

REDACTIE

BRIEFWISSELING

COCCIDIOIDOMYCOSIS

Naar ons is gebleken, is door een vergissing onzerzijds, in het artikel van P. G. HUGENHOLTZ (1957) een Nederlandse literatuurbron onvermeld gebleven. Gaarne laten wij deze hieronder volgen:

ORIE, N. G. M. (1952) Verslagen van de Tuberculose-Studiecommissie Nr. 31.

Deze publikatie bevat een beschrijving van een onderzoek van de huidproef en kan dienen ter staving van

HUGENHOLTZ's bewering, dat autochtone gevallen van coccidioïdomycosis in Nederland niet voorkomen.

Literatuur: HUGENHOLTZ, P. G. (1957) *N.T.v.G.* 101, 1204.
REDACTIE

BERICHTEN

BUITENLAND

WERELDBERICHTEN. — INTERNATIONALE CONGRESSEN IN 1958. De *Presse médicale* (1958, bl. 353) publiceert naar gewoonte de omvangrijke lijst van internationale congressen die bestemd zijn in het jaar 1958 te worden gehouden. De opgaven omvatten veelal de voornaamste themata, alsmede naam en adres van de secretaris-generaal. Aan abonnees van ons *Tijdschrift* worden op schriftelijke aanvragen gaarne omtrent een of ander congres aan deze lijst te ontleen inlichtingen verstrekt.

— STUDEREN IN HET BUITENLAND. Meer dan 75.000 internationale „scholarships and fellowships for study in 83 countries and dependencies” vindt men geregistreerd in de editie 1957-1958 van *Study Abroad*, een handboek gepubliceerd door de United Nations, Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO). Van 140.744 buiten hun land studerende kwamen 36.494 naar de Verenigde Staten en 16.877 naar Frankrijk. De prijs van het handboek bedraagt \$ 2,50 (*Science*, 28 februari 1958, bl. 462).

CHINA. — HOMO HOMINI LUPUS. Perforatie van het rectum is een levensgevaarlijke toestand, hetgeen de Chinezen 2000 jaar geleden reeds wisten: zij gebruikten haar bij de uitoefening van de doodstraf (*Tijdschr. v. gastro-enterologie* 1958, bl. 110).

DUITSLAND. — DER BIERAUSSTOSS. De *Deutsche medizinische Wochenschrift* (1958, bl. 481) bericht dat „der Bierausstoss der Brauereien des Bundesgebiets” in 1957 44.2 miljoen hectoliter bedroeg of 82 liter per hoofd. Dit betekent, vergeleken met 1956, een toeneming van 15 pct.

— BUNDESGESUNDHEITSBLATT. Onder deze titel is sedert 1 januari 1958 het *Reichsgesundheitsblatt* herleefd. Het wordt uitgegeven door het Bundesgesundheitsamt en verschijnt eenmaal in de veertien dagen.

ENGELAND. — GENEESKUNDIG ONDERWIJS IN DE TOEPASSING VAN MIDDELEN TER VOORKOMING VAN ZWANGERSCHAP. Onlangs hield een deskundige van de Family Planning Association voor de laatste-jaar-studenten van alle Londense geneeskundige scholen, een voordracht met filmvertoning over de middelen ter voorkoming van zwangerschap. Een hoogleraar, voorzitter van de bijeenkomst, betreurde het, dat dit onderwerp bij de medische opleiding wordt verwaarloosd: aan ieder „postnatal department” behoort een „contraceptive clinic” te zijn verbonden. Tot nog toe laat men het aan de Family Planning Association over, deze leemte aan te vullen. Er zijn op het ogenblik 268 consultatiebureaus van de Association in den lande; het heeft 27 jaar van strijd tegen vooroordeel en misverstand gekost alvorens dit te bereiken. De spreker behandelde in haar inleiding ook de sociale aspecten van het onderwerp en wees met nadruk op het rapport door de Royal Commission on Population tien jaar geleden uitgebracht „but still sadly neglected” (*Lancet*, 22 maart 1958, bl. 635).

— „EVEN THE CANCER PUBLICIST WILL NOT TELL THE TRUTH ABOUT CANCER”. In het programma van de BBC kwam de prognose van kanker ter sprake. Na een uiteenzetting van